

Шамрай А. П.

група 1111

Національний університет кораблебудування

імені адмірала Макарова

Миколаїв, Україна

shamraianya@gmail.com

Матвієнко Л. В.

кандидат історичних наук, доцент

кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

Національний університет кораблебудування

імені адмірала Макарова

Миколаїв, Україна

matvienko_nyk@ukr.net

Розвиток культури в Україні у період незалежності

***Анотація:** У статті розглянуто основні аспекти розвитку та становлення культури України у період незалежності та вплив творчих досягнень на процес формування української нації.*

***Ключові слова:** культура, незалежність, Україна, символіка, традиції.*

Рівень культурного життя України залежав від наступних чинників: напрямки правління та курс політики, ідеологія народу та віра у майбутнє. Історія містить державні та бездержавні періоди, у яких рівень розвитку економіки, життя населення, культура, були зовсім занедбані та зруйновані під впливом різних політичних та соціальних чинників.

Період незалежності України триває з 1991р. по сьогоднішній день. Акт проголошення незалежності України прийнято 24 серпня 1991 р. під час позачергової сесії Верховної ради. З 1991 р. відбулися зміни суспільного ладу. Головною особливістю сучасного періоду можна вважати його перехідний характер. Зараз національна культура набула нового рівня. Водночас, серйозно

впливала на усі сфери суспільного життя економічна криза, яку переживала Україна у кінці ХХ ст [1].

Державна символіка – це обов’язковий атрибут визнаної та незалежної країни. Під час входження України у склад СРСР, символи були радянськими, спільними для усіх республік. Одним із найголовніших та найвагоміших аспектів у період сучасності була відмова від радянських символів та поступове засвоєння своєї державної символіки. Указ «Про державний гімн України» видано 15 січня 1992 р. Президією Верховної Ради, затверджено вірш П. Чубинського «Ще не вмерла Україна», покладений на музику М. Вербицького. У якості інших національних символів прийнято синьо-жовтий прапор та тризуб, що став малим гербом України [2].

Ще з радянських часів питання про українську мову неодноразово порушувалося, але ці спроби залишалися без уваги. Після отримання незалежності, проблему щодо державної мови вирішили. У 1989 р. Верховною Радою був ухвалений «Закон про мови в Українській РСР». Статус української мови як державної, закріпила Конституція України 1996 р. Цей закон почав процес переходу усіх установ, органів, ЗМІ на українську мову.

Відбувалися зміни у політиці, економіці – все це змінило сприйняття людей, їх цілі, світогляд. Відповідно культура мала відповідати новому державному курсу України. Таким чином видана низка законів: «Про музеї та музейну справу» 1995 р., «Про бібліотеки та бібліотечну справу» 1995 р., «Про кінематограф» 1998 р., «Про охорону культурної спадщини» 2000 р. Усі діячі мали на меті «відновити» тяжко zdeформovanу роками культуру. У радянські часи деякі культурні досягнення знаходилися під заборонаю, а з 1991 р. народ почав поступово отримувати доступ, а інформація ставала відкритою та прозорою.

Освіта – одна з найважливіших складових культури. Від рівня освіченості населення залежав розвиток інших сфер життя суспільства, а відповідно економічний, політичний розвиток та рівень держави на міжнародній арені.

Щодо середньої освіти, то окрім загальноосвітніх шкіл з'явилися гімназії та ліцеї. Почали відкривати університети, а найбільші заклади освіти отримали статус національних.

Система фінансування культури діяла за принципом, що мав назву «залишковий». Питання культури підтримувалося охочими, меценатами, благодійними фондами, які проводили багато заходів, підтримували та сприяли розвитку культури на вищій рівень. Сьогодні ця практика продовжується, існують меценати, які допомагають діячам культури зі скрутним фінансовим становищем.

Рівень життя населення був низьким, тому мало хто міг собі дозволити відвідування театрів, музеїв. Бібліотеки почали закривати, їх кількість різко скоротилася. Друк книжок був досить неякісним, а згодом тираж зовсім зменшився. Але ситуація була не зовсім критичною. Були галузі, які навпаки починали набувати популярності. Наприклад, мультимедіа, нові засоби ЗМІ, нові напрямки у мистецтві. З'являється нове покоління поетів, які впроваджували нові стилі у написанні творів, порушували теми, які раніше були заборонені. Музика, кінематограф, образотворче мистецтво, хореографія – ці напрямки набули розквіту та оновлення.

На початку XIX ст. ситуація змінилася на краще. Життєвий рівень нації зріс, усі сфери та умови для життя покращилися та тримаються на високому рівні. Людина володіє більш широким вибором для задоволення творчих потреб. Але існує проблема щодо рівня становлення української культури. Європейські країни маючи безперервний державотворчий досвід, вже досягли належного рівня, а зараз лише працюють та вдосконалюють набуте роками. В Україні триває розвиток різних галузей культури, які у минулому були занедбані. За роки незалежності вирішилося багато культурних питань. Наприклад, проблема з державною мовою, освіти та її якості, виділення фінансів на розвиток театрів, кінематографу та інших сфер.

Характерні риси сучасного розвитку культури:

- Орієнтація на гуманність;
- Курс на наукове пізнання світу;;
- Різноманіття;
- Автентичність;

Таким чином, можемо підвести підсумок, що культура України у період незалежності (1991р. — сьогодні) порівняння з 20 роками набула вищої точки свого розквіту. Був досить тяжкий шлях її становлення та відновлення. У сучасний період панує свобода вибору, слова та друку.

Список використаних джерел

1. Законопроекти про українську культуру. URL: <https://www.rada.gov.ua/> (дата звернення: 07.11.2021).
2. Навчальний посібник «Історія та культура України». URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1854/istoriya_ta_kul_tura_ukrayini_navch_posi.pdf?sequence=2&isAllowed=y с.84 (дата звернення: 07.11.2021).
3. Навчальний посібник «Історія української культури» URL: <file:///C:/Users/chorn/Downloads/Telegram%20Desktop/KoltunovIstoriya.pdf> с. 187 (дата звернення: 07.11.2021).

Shamray A. P.

group 1111

Admiral Makarov National University of Shipbuilding

Mykolaiv, Ukraine

shamraianya@gmail.com

Matvienko L. V.

Candidate of Historical Sciences, Associate Professor

of the Department of Social Sciences and Humanities,

Admiral Makarov National University of Shipbuilding

Mykolaiv, Ukraine

matvienko_nyk@ukr.net

Cultural development in Ukraine during independence

Annotation: *The main aspects of development and formation of Ukrainian culture in the period of independence and the influence of creative achievements on the process of formation of the Ukrainian nation are considered in the article.*

Key words: *Culture, independence, Ukraine, symbols, traditions.*

УДК 929.234

Якубець К. В.

група 2341

Національний університет кораблебудування

імені адмірала Макарова

Миколаїв, Україна

kostia.yakubets@gmail.com

Кравчук О. Ю.

кандидат політичних наук,

доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

Національний університет кораблебудування

імені адмірала Макарова

Миколаїв, Україна

kraffchuk@email.com

Творчий шлях Володимира Рюміна

У статті представлено історію життя В. Рюміна – видавця, просвітителя та одного із перших популяризаторів ідей засновника космонавтики - К. Е. Ціолковського. У його особі втілювалися найкращі якості представника науково-технічної інтелігенції початку ХХ ст. Він одним з перших оцінив і підтримав теорію видатного вченого про польоти у космічний простір, але він і досі залишається поза увагою суспільства.